

PERIÒDIC POLÍTIIC VERMELL.

—VENTA: 30 exemplars, 1 posseta; Un número, 5 cèntims —Surt a llum los divendres ab tota regularitat —SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 posseta trimestral; Estranger, 2 —

MÉS DENÚNCIES

Lo dilluns d'aquesta setmana, cap al vespre, comparegué lo jutge de guardia a la impremta d'aquest periòdic pera recullir l'original de un sueltó denunciat en nostra darrer número.

No trobantse nostre Director en aquell moment en la impremta, s'envià desseguida un agutzil a son domicili a buscarlo, trobantlo quan se disposava a anar a sopar tranquilment ab sa familia.

Conduhit sens perdre estona devant del jutge de guardia, declarà sobre qui era l'autor del sueltó denunciat, que n'era lo mateix senyor Llunas, y una vegada tinguda aquesta declaració, se feu sortir a nostre Director del despai del jutge. Poch després aquest senyor sortí, y l'actuari participava al Sr. Llunas que tenia d'anar a la presó immediatament. Demana nostre Director la reposició del auto de presó admetentse-li fiansa, fundat en los bons antecedents y conducta y en tenir probat que no refusa may la responsabilitat de sos actes; mes lo jutge ja era fora, tal vegada pera estalviar-se una dolorosa negativa, y l'actuari en això no podia fer-hi res.

Sens temps pera tornar a veure la familia, sens estar prevenint per res, a quarts de deu de la nit fou portat a la presó, y gracias encara que l municipal que li dugué no va tenir lo mal gust de lligarlo, com semblava s'havia insinuat poch abans per algun altre.

No llemarém una queixa per las persecucions de que som victimas.

Pera que'l camp de la Llibertat dongui bons fruits, es precís regarlo ab lo sacrifici de sos més braus partidaris.

LA HUELGA

DELS PALETAS, PUSTERS Y MANTANS

Lo dissapte passat al demati comensaren alguns paletas que treballaven en lo palau de Bellas Arts, de la futura Exposició Universal, a protestar de lo succèbit a alguns de sos companys que foren despedits de la feyna perque no volgueren treballar al preu de jornal senzill los dias de festa y que ja havian comensat lo dia de la Puríssima. Aquesta protesta anà prenent peu, comensant alguns a demanar més jornal y altres abogaren per lo rebals d'horas. Desseguit se conciliaren los parers y acordaren no volguer treballar mes que 8 horas cada dia, y que el en dia de festa se 'ls volia fer treballar que 'ls paguessin jornal doble.

Ab tal acort los del Palau de Bellas Arts convenceren a tots los que treballaven en las obras de la Exposició y tots junts induhiren a tots los de las obras en construcció a que 'ls seguissin en sa demanda.

Veient que la cosa se formalisava los fusters s'hi ajuntaren lo dilluns y dimars s'hi ajuntaren los manyans d'obras.

Lo conjunt que presenta la huelga es magnífich y l'número de huelguistas es de 9 a 10,000.

En tot lo que s'hi diu pla d'Barcelona s'ha generalisat la huelga fins al punt de que los que treballaven tot l'any en las obras del ferrocarril de Fransa han seguit lo moviment. Jamay s'havia vist aqui cosa més general ni més unànime. Ni l'més petit desordre, ni la més lleugera amenassa, ni la més mínima coacció hi ha hagut per part dels obrers que, com sempre que fan aquestas cosas, saben produhirse com a homes de valia.

Los huelguistas pera comunicarse las impresions, s'han vist obligats a jugar a fet ab los civils y polissonts, ansat de la plassa de Teruan al monument de n Güell y d'aquest a lo de Clave, y allí, en un santiamén s'improvisavan oradors de la massa anònima que, ab breus paraulas decidían a tots a conquistar las 8 horas per dia de treball.

Fins la premsa política de Barcelona s'ha portat molt be, y *La Publicidad* en la edició corresponent al dia 14 de Desembre, deya que:

«Los que miran la cuestion, solo bajo el aspecto de los principios doctrinales de la economia politica entienden que los obreros albañiles y carpinteros obran en conformidad a sus conveniencias, apremiándose de las condiciones actuales de su trabajo en nuestro mercado, y utilizando la ley de la oferta y la demanda cuando es propia, en pro de sus pretensiones.»

Tots los diaris se van portant molt be, cosa que nos ha estranyat molt, puig estavim acostumats a veurels desbarrar de mala manera: de tots modos fem constar ab gust la conducta de la premsa. Fins la policia no ha començat atropello, sens dapte perque no ha tingut la consigna de ferne.

Tot va com cal. En algunas cosas en construcció ja hi ha ficats cartellots que diuben *En esta obra solo se trabajan ocho horas por jornada*, y tothom creu que aquesta vegada los obrers conseguiran son desitj.

No cal dir que per nostra part desitjém de totes veras lo triomph dels huelguistas.

LO DELICTE D'IMPRENTA

Y LA PRESÓ PREVENTIVA

Si en alguns casos pot ser injusta la presó preventiva, per més que estiga amollada a la ley, quan se aplica als anomenats delictes d'impremta, es abominable.

En bona teoria penal, es sols il·lícit alló que perjudica a un tercer. Ficsemnos en la qualitat dels delictes d'impremta y veurem en quantas ocasions, pot reportar dany a un tercer. Si se

exceptua la injuria y la calumnia clara y manifiesta, estant faltades de fonament y de proba, res més pot, devant de la eterna ley de la naturalesa, considerarse penable en la premsa.

La major part de lo que avuy lo codich penal ne diu delictes, no son més que manifestacions de la llibertat humana que, en la lluyta constant de las ideas, elabora'l progrés dipurant la veritat per la contradicció.

«Que es, per exemple, lo delictes definit per atachs a tal ó qual religió? Una barrera a la intelligencia humana, una tirania aixecada contra la llibertat individual, preteimint enjonyir las conciencias a determinada creencia, al privarse del atach a una que 's creu equivocada. Altre delictes segons lo codich penal: incitació a la rebel·lió. Pera probar fins ahont aixó es delictes, sols basta dir, que no hi ha home públic dels que lleys confeccionan ó promeclaman, que no hagi, no ja incitat a la rebel·lió, sino haverse rebelat ell mateix.»

Y no es aixó tot. En los delictes comuns, lo dany causat es indubtable, tothom pot veure'l y apreciarlo, y l'cautich podrà ser més ó menos dur, més ó menos benigne, pero te un principi fundamental de justicia, per més que avuy los criminals ho son casi sempre per la mala organizació social més que per sos instints. Més quan se tracta dels anomenats delictes d'impremta, en que'l crim se de manifestarse per deduccions y apreciarses arbitrariament, y 's pot donar y 's dona cada dia'l cas de que un mateix escrit siga penat en una audientia y passi com perfectament legal en altra ó siga absolt en una tercera, es evident que'l tal delictes d'impremta no pot manifestarse clar, perque no ho es.

Y aquí entra lo bárbaro é inhumà d'aplicar la presó preventiva a tals delictes, fins acceptant lo inacceptable: que los justs la definició possible que avuy se aplica a la impremta.

Nostra darrera denuncia es de lo que díhem una bona mostra. «Per quin delictes ha sigut denunciat nostre número de la setmana passada? Per suposadas injurias al rey Alfons XIII.»

Donchs consultat lo sueltó en tants quantas lletres havém acudit, tots, unànimament tots, han opinat que aquell escrit no cau dintre la sanció del Codich penal vigent.

Més a pesar de tantes opinion competentis favorables a nostre dret, avuy n'hi ha uns de contraria: la del Sr. Fiscal que ha fet la denuncia, y aquesta sola opinió basta pera que nostre Director se vegi privat de sa llibertat y allunyat de sa familia, per vergonya dels governos difressats de liberals y vergonyants abolutistas que 'ns donan unas lleys en que tals aberracions hi estan perfectament enmolliadas.

«A la presó per haver injuriat un nen d'un any y mitj! (Saben vostés en que pot ser possible injuriar a una criatura de tal edat! Inju-

ria es, segons lo Còdich, tota acció ó expressió proferida en descredit de honra ó menyspreu d'altre, ó sia, dir algo que ofengui l'honor, la reputació ó la dignitat d'una persona. És possible que nosaltres hàguem injuriat al noy rey? No, no es possible, ja ho veurà lo senyor Fiscal quan recaygui sentència en aquesta denuncia. Mes que hi fa que 's declari nostra ignoscència, si abans se 'ns ha privat durant messos ó anys de nostras lliures accions? Y aquí està 'l anacronisme legal d' aplicar la presó preventiva als delictes d'impremta, que fins en més alt grau que 's demés delictes polítics, casi may se manifestan clars y sempre tenen d' apreciarse arbitrariament.

Mes ¡ay! en la lluyta constant de las ideas lo vencedor es sempre butxí del vençut, y las lleys que castiguen la emissió del pensament sols son espasas treyninas teixidas pera entortolligar a las aias de la imaginació, pretendint així privar-la de volar pel pur é immens espay del progrés, que tan espansa als lluchs de cervell com al egoisme de sos privilegiats dins de la corruptuda societat en que vivim.

LA CONTRIBUCIÓ DE SANCH

Mares ¡ploréu! ¡ploréu!

Porteu los vostres fills en las entranyas, los amamentéu, després los puejéu, los criéu ab tots los vostres traballs, vostrayeu 'l últim mos de pa que tenui a casa per ells, vos preneu tota la santa paciència de un marítim, per educarlos y per instruirlos, perque vos ajudin, perque vos amparin quan vosaltres no pugnéu parcar vos lo pa.

Pares, ploréu també.

Los vostres fills, aquells pels que vos heu escarrassat tota la vostra vida! aquells que heu hagut de mantindre, ab lo pa amassat per la vostra suor roienca de sanch, aquells que han sigut lo vostre mirall y las vostres esperansas, aquells fills tan volguts, aquells fills tan mimats, aquells fills tan respectats, avuy entran en quinta.

¡Sabéu que es la quinta? Sí, sí que ho sabéu. Aquesta porsala vos trastorna, vos esborrona; sí ¡no vulgéu ocultarhol aquesta lígrima que vos raja galtes avall, m' ho diu, vostres humits ulls ho demostran.

Aquesta rifa de carn humana, mal anomenada quinta, que s' emporta més de la mitat dels vostres fills, avuy se fa, avuy se realisa.

Vosaltres estéu ab un boticor insubrible, esperéu la mort, que ha de ser vostra desgracia.

Lo fill vos ha sortit soldat; no tenui trescents duros pera redimirlo, que dich trescents duros, diguéu més be, que no tenui ni un cèntim pera donarli.

Pues lo vostre fill ha de anar a servir al rey. Quina llev es aquesta, diréu vosaltres, que ens roba 'l fill de la llar, que 'ns pren la nostra ditxa y ens arrebatna lo benestar? ¡Ab quin dret s' apoya aquesta llev?

Aixó preguntéuho al senyor Fulano, diputat pel vostre districte, que vos deva que tot vos ho faria anar be, preguntéu, a 'n aquell que vos diu que l' ordre y la religió son las bases del vostre benestar, preguntéuho a 'n aquell que vos diu que la República es un abardó, preguntéuho a tots aquets que pensan ab vosaltres quan vos necessitan y que després vos explotan y desprecian.

Jo no més puch dirvos, que aixó es una contribució de sanch, l' única contribució en que vosaltres sou los majors contribuyents. Y a vosaltres vos fan donar un fill que es lo sostén de tota la familia. Als richs, a 'n aquets que vos predicen las excelencias monárquicas, los fan donar trescents duros, que sí aixís vé, tal volta pagaréu vosaltres rebaxantvos vostre miserable jornal.

Tan bon cop serveisio al rey, aquells fills que vosaltres heu respectat tant, aquells ídols que vosaltres tant heu venerat, estarán subjectats a una rigorosa y bárbara ordenansa, que per la més petita falta, tenen pena de la vida, ¡ho sentiu! pena de la vida; los tindrán subjectes com als esclaus, los tractarán com vulgan, y cuidadó, pobres d' ells si no s' deixan dominar serien sentenciats a mort. Si per desgracia cauen malalts, se 's cura com a las bestias, sense consideracions. ¡Oh! vosaltres no ho faríau axí, vosaltres los ajudaríau fins al últim moment. Allí los vostres fills, no son personas, son solzament una màquina que fa lo que 's altres

manan, una màquina que igual té obligació de fer foch contra vosaltres, com contre una roca, si 's seus superiors ho manan.

Lo vostre fill, era treballador, honest, sumis, crevent, no es veritat? era el amparo vostre, la vostra esperansa ¡no es aixó! quí sab si quan tornarà, si torna, haurà après tots los vicis que lo ociositat porta? Tal vegada vindrà fet un gandú y un vicíu. Tot es es possible si penséu que ab tres ó quatre anys de no fer res y d'anar ab malas compayias pot haver recullit tot lo dolent.

Y si mecares ell ex al servici estalla una guerra de aquestes en que la patria y l'honor serveix de pretext als nostres tirans y vos lo matan? ¡Oh! tot aixó vos esporugueix, vos inquietu, vos esborrona, ¡no es veritat?

Pues consoleuvos pensant que si vos fan donar los fills, es solzament per sostindre a aquestos que 'ns aumentan las contribucions, es per amparar a costa de sas vidas, las hisendas de qui os explota y las institucions, aquestas institucions que son lo fonament de la societat, en la que a vosaltres no se os troba més que per explotarlos y escarnirlos.

Pero no culpéu a ningú de lo que vos passa. Tots aquestos que fan la llenya y l'honor bosch, tots aquestos que vos fan donar sanch y diners, tots aquestos que se mantenen ab las vostres suors, no tenen la culpa d' aixó.

¡Sabéu qui la té Vosaltres. Vosaltres que ab la vostra indiferencia permeteu que vos explotin y que vos trepitjin, sense queixarvos siquieras vosaltres, los que vos venéu moltas vegadas lo vot y jun ab ell la dignitat per un grapat de pessetas, vosaltres, que vos deixéu arrastrar als peu de un cacique que ab la vostra ajuda medra y s' obra pas pera escalar elevadas esferas, vosaltres que esteu tan poch avinguts y tan descurats, que no penséu en ajudarvos mútuament, sino quant vos necessiteu, vosaltres que permetéu que vostres fills vagin baladrizant pels carrers lo dia que 's quintan, igual que sí anessin a festa major, en lloch de unirvos tots a una sola veu pera protestar de una manera solemne y pacífica, quan menos contra aquestas inhumanas lleys, vosaltres, en fi, que no voléu comprendre de una vegada quina es la verdadera causa del vostre malestar y de la vostra decadencia.

¡Ploréu, donchs, ploréu! Pero no, aixís res guanyaríau ni adelantariau.

Los mals no 's curau plorant; se curan ab los remeys.

¡Ahont son! Miréu los.

Ilustració y educació per elevar a la dignitat y al concixement de sos debers y drets. Associació, per vigorisarse y defensar sas garantias y sos drets contra qualssevol atropello. Emancipació per evitar la explotació de que avuy es víctima, y libertat dins de sa esfera mentre no trepitji la de un altre.

Quina es la idea que abraça aquesta teoria? La federació. Poes, ciutadans, abraçemu tots ab ella y defensemla y ajudemla a fer sa via, que ella 'ns portará a la Federació Social, que es ahont hi radican ab tota sa pureza los drets del home y com a consecuencia la Justicia, la Emancipació y la Libertat.

13 Desembre 1887.

A. PLA Y F.

CARTA DE FORA

Malgrat 11 Desembre 1887.
Sr. Director de LA TRAMONTANA.

Molt Sr. meu: Després de saludarlo, li faig sapiguer que apesar dels esforços y murmurations dels ruchs negres y figas de la Maria, he arribat a realisar lo meu casament civil, celebrat lo dia deu del present mes; per lo tant desitjaria que ho anunciés desde son excomunicat periòdic per enterarvos sos llegidors.

En lo punt que se anava a celebrar l'acte, no haguera vist més que gran número de donas que fins impedían lo pas, sols per veure una cosa que no s' havia vist may a Malgrat, per ser nosaltres los primers de conenyar al poble del modo de fugir del oscurantisme, y ara, segons se m' ha dit, un tal mossen Anton, que diu missa al hospital d' aquesta vila, al endemà del casament, va pujar a dair del cubell de la divina bugada dibent que l' casament que se havia fet lo dia antes no era més que una porqueria que no servia pera res, y aixó del lliu-

re-pensament no era més que una pesta com la ronya que s' encomana.

Ara vosté fassi 'ls comentaris que 's necessitin respecte a lo que li dich, y s' despedeix de vostre son atencíssim amic y s. s.

J. ESCODA.

UNA PREGUNTA

Deixa regordra que 's rememora las dies que hi ha passat, sols dos ó tres d' aquestes, y 's troba no més servició per 16 ans 'l cap dibent a 6 mo.

Pregunto, donchs, ara jo, si 's veure que 'm exporcionen; suposant que faci aixó, una ser nit de despatx, ¿que es, que vos m'osta, a be 'l fant?

CARROIX D' ESPANAGUERA

Un tal duch de Tetuan, fusionista condicional, ha fet un discurs al Senat de violenta oposició al govern, dibent que sa gestió administrativa y económica s' ha reduhit a protegir los interessos de la compaynia de Tabacos, de la Transatlántica y del Banc d' Espanya.

Tot aixó está molt ben dit. No més hi ha una lílisma. Que 's digui que 'l duch diu aixó perque no l' han fet ministre.

Los paletas y manobras de Barcelona s' han declarat en huelga, demanant rebaix d' horas de treball, a fi de que s' puguin ocupar més brassos dels que están.

Manyan y fusters están secundant la huelga. Desitjém que 'l més brillant exit coroní 'ls esforços dels obrers.

Una estranyesa: a las horas en que escribim no ha vingut encara cap huelguista a ferros compaynia a la presó.

Mes ja veurán com si la huelga continúa no li farán falta. ¡No caldría sino! Huelga que duri sense presos es pitjor que una autoritat sense mando.

Lo Sr. Sagasta diu que ja ha trobat lo remey pera conjurar la crisis agrícola, y que presentará 'ls projectes a son temps.

¡Projectes... y a temps! Ja vé, donchs, quan s' aplicarà 'l remey sagasta a la agricultura.

En una discussió en lo Senat, ponderant lo Sr. Moret la bona gestió financiera del Sr. Camacho, aquest contesta:

—Be m' ho havéu pagat! Just, home, encara queixai.

¡Que no va cobrar, quan era ministre, pel treball que feu!

Y es més: ¡que no cobra encara per haverho fet!

¡Jo 't flich! Y encara 's queixa. Aquest home mereix ser periodista. Pero d' oposició, ey.

Després de la elecció del president de la República, ha costat a Fransa Poblet y Santas Creus—que diríam aquí—lo formar ministeri.

Las intrigas oportunistas han continuat a la ordre del dia pera impossibilitar tot pas endavant, que significaría la anulació del oportunisme.

Al fi s' ha constituït ministeri com millor se ha pogut ab molt d' element oportunista.

Pero aquesta situació neix com una estaca plantada a la sorra.

A la primera estrabada anirà per terra.

A Fransa ha sigut objicte d' un atentat lo jefe dels oportunistas, M. Jules Ferry.

Enemichs de tals actes, no podem per menos de deplorar aquest, encara que no l'altés rabó en alguna de las acusacions que 'l assesió diri-

gia a sa víctima, que afortunadament no ha resultat ferida de grevatat.

EP

Ha sigut condemnat a 150 pessetes de multa y costas nostre apreciat amic Indaleci Guadrado, per una denúncia que tingue *El Grito del Pueblo*, quan ell n'era Director.

EP

Sans, lo dimècres al demati d'aquesta setmana, y casi devant de «La Espanya Industrial» ha sigut teatre d'un drama civílesch que honra molt poch als que l'cometeren.

Un grup de cinch homes, tres d'ells civils, aturaban a tots los treballadors que passavan, preguntantlos per qué no 'ls saludavan, qual pregunta era acompanyada d'un llatigasso aplicat a las costelles del interrogat, dibentli que aixó l'envenyaria per altre vegada. Si aquest s'atrevia a protestar, l'abofejiejavan de mala manera.

Aquest acte tant incivil fou comés per la guardia civil, que sembla vol renovar entre nosaltres lo recort de la Ronda d'en Terrés y lo mando de Carlos d'Espanya.

La indignació de que existim possechits nos impideix ferhi comentaris.

De sobras los farán nostres llegidors, y sabrán jutjar la nostra monárquica y liberalíssima situació.

EP

Un dels primers actes de Mr. Carnot, després de tenir constituït ministeri a Fransa, ha sigut dirigir un mensatge a las Cortes, en lo que lo més notable es fer constar que no es partidari de que se cedexi cap autonomia al municipi de París ni de que se separi la Iglesia del Estat.

Aquest home deu sa elecció als radicals, mes aixis que es al candelero ja fa política conservadora.

Se veu que l'arribar al poder sempre fa agafar ganas de conservarshi.

EP

La premsa está destinada a ser sempre lo burro dels cops.

Perque a Fransa un boig ha ferit a n'en Ferry, los conservadors francesos demanan que 's'assin lleys de repressió contra la premsa avançada.

A tot atreu los conservadors tiran a la barbaritat y son lets de la mateixa fusta.

Lo dia menos pensat demanaran que 's'penji algun periodista pera castigar las irregularitats dels seus correlacionaris que fugen ab los quartos.

EP

Es per tots conceptes una ganxa lo ser periodista.

Després d'un trobarse tractat poch menos que com qualsevol lladre o assassino vulgar, passa a la presó, y lo primer que allí li succeïx es que li fan saltar los quartos que es un gust.

Si no vols anar al pati de la gardunya, ahont las infamias inviteradas que s'hi cometen, gracies al nostre defectuós sistema penal, te fan pendre quarta de preferència y paga sis ralets diaris y adelants com més dias millor.

Ja ets al quarto. Si no vols jeure a terra, paga vintidós ralets d'un catre de mala mort ab una manta bona para abrigarshi... al istiu.

Vols taula, cadira, llum; paga que es gata.

Vols qualsevolga altre cosa que t'puga fer falta... paga que ets pres.

No sembla sino que, al entrar allí un periodista, los quartos que portu també 's'hegi fer robant.

¡Ah! D'alló de tenir los presos polítichs separats... ¡ja veut!

Lo únich que allí se 's'aspara son los quartos de la butxaca.

EP

Al entrar a la presó, lo primer que ferem (després d'afuixar la mosca, s'entén) es estrene la mà del periodista J. Yagüe, director de *La Moralitat y Justicia*, pres per la denuncia d'una carta de Jauja, en la que sembla s'aluada als abusos d'un cert govern civil de aquell país.

Rex; l'home pensantse que era a Xauxs s'ha trobat a la presó, ahont tanta falta li fa lo títol del seu periódich, que l'ha ben perdut.

Perque la *Moralitat* ja li dirán de missa.

Y la *Justicia* se l'ha trobat entre cap y coll.

També trobarem a la presó al Sr. Reoyo, director que fou de *El Obrero* d'aquesta ciutat, y pres també a conseqüència d'una denúncia d'aquest periódich.

Vaja, que fins varem cantarhi *¡Y a zomros tres!*

Y quedarem en que, quan se perdi un periodista, lo primer que te de ferse es buscarlo per la presó.

¡Viva el govern liberal d'en Sagastaaaal!!! ¡Vivaaaaaa!!!

EP

Tornan a accentuar-se 's rumors de guerra pel próxim istiu.

Que vinga enhorabona.

Y per be siga si la pobles saben fer escarment en qual n'is sempre la culpa.

EP

Nostre molt estimat amic y constant col·laborador Rosendo Arias y Arderiu, ha caygut gravement malalt de un atach apoplètic.

No cal dir que li desitjem prompte y radical restabliment de salut.

EP

De lo que passa a Puerto-Rico, tots los periódichs n'han parlat y n'continúan parlat, mes no tingan por que 'l govern logri treuren l'aygua clara.

Ell ha cridat a comptes al general Palacios, pero encara no han comptat, ni comparán, que es lo pitjor, sobre las arbitrariedades cometas en aquellas islas.

Ja diu lo ditxo que en aquest món no hi ha més bon sort que 'l que no vol escoltar.

Y en Sagasta, en aquest assumpto, com en tants d'altres, fa orelles de governant.

Sembla que a Figueras hi ha un predicador de las filles de la Maria que desde lo cubell del Esperit Sant diu que se dona lo cas de que hi ha homes que no dexan confessar a las sevas esposas. Y ja li dich que també se 'n dona n'altre, y es el de que hi ha homes tan ximplers que permeten que las sevas esposas estiguin tancadas duas horas en un cuasto ab un predicador. Y entre lo primer y 'l següé sempre me sembla millor lo primer puig lo confessor de una dona decent es lo marit y ningú més.

EP

Los carlins estan ensenjant cançons y las bevatas carcundas brodejant pendons per anar a Roma a veure al seu papa. Pero me sembla (y la boca se m'la aigua) que si entran a Roma ab crits de *Ruja el inferno* y altres brams per lo istil se 's'hi repetiran tal pluja de bofetadas y cops de pedra que hi cantaran 'l credo. Y després per postes a la anarols per revolucionaris perque allí alló de 'l Papa-rey es un crit que 's'castiga per los tribunals y pel poble.

Aixis es que los que pensin en anar a Roma no seria pus mal pensat que s'enduguessin una mica d'arnica.

EP

Diu un periódich monarquich de Madrid que era cosa admirable al llucio y riquesa que desplega el Corti 'l dia de la inauguració de las camaras.

Si tot aquest llucio lo paguessin los monarquichs seria més admirable y sobre tot molt més just.

Després de tot lo dit, falta aquest comentari: son molts més los obrers que 's moren de gana.

EP

L'Ajuntament de Valls tracta d'instalar una escola pública d'Arts y Oficis.

Molt be fins aquí.

Ha mirat si podis habilitar l'ex-convent del Carme pera dit objecte.

Encara millor.

Mes unas ratas negras que encor l'habitan, no tan sols se negan y posan tota mena de dificultats a tal projecte, sino que fins han denunciat al jutjat que se 's'ha fet un allanament de morada per una visita intencada per una comissió del Ajuntament.

Y aquí ve la part llástima.

L'Ajuntament s'arronsa devant las exigencias clericals, y es d'esperar que la conveniencia d'uns quantos ensotnats se sobreposi a la conveniencia pública, gracies a las debilitats del alcalde d'aquella població.

Un dato més pera posar al compte del agrahiment al clero que 'l poble saltará en son dia.

EP

Lo rector de Montesa (Valencia) ha fet moneda d'uns quadros de gran valor artístich que hi havia a la iglesia, destinant lo producte a las animas.

Mes vetaquí que l'alcalde no s'ha conformat ab aquest acte piados y contra 'l reverent al·t tribunals.

¡Est! ¡quines animas corren avny pel purgatoriu! ¡Vaya un modo de comprometre al ensotnat que mirava tant per ellasi!

Sospita que si no van al jutjat a declarar acusat recibo, lo capellá carregará 'l mort. Es a dir los quartos.

EP

A la Habana hi ha un reverent que ha tingut una filla ab una noya de la que fou padri tenint sa mare de majordona, y...

Basta; deixém en pau aquest *Juan Palomo* del amor.

Y anem per un altre.

TERS DE MILABAS

S'entran los primers ab lletres que, llegides horizontalment y verticalment, digan la primera railla, un nom d'home, la segona, un dia de la setmana; y la tercera, un nom de diu.

MIXTES TROU

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 6 7 = Nom de home.
- 1 2 3 4 5 = Cosa de gimnasticas.
- 3 4 1 2 = Una opera.
- 4 1 2 = Fruya.
- 7 5 = Un filu.
- 1 2 = Part del home.
- 3 = Xifra romana.

C. FALIP

TRENCA-CLOSCAB

Fiscal Maria

Formar ab aquestas lletres lo nom d'una comedia cataluña.

MIXTES TROU

GEROGLIFICH

W
I
K I I

V. BERTAN

SOLUCIONS

A LAS CAMARAS DEL NÚMERO PARLIT

- ANARCA: — Son Oso.
- LOGOGRIFO NUMERICH: — Paloma, Paloma, Molas, Alex, la A.
- ROMANO: — P. Pap, Toms, Tamarit, Paris, Sa, T.
- GIMNASTICAS: — Per lascos los botons.

BERNINA: — Triangula de ACADEMIA, Rema de la Universitat, &

CORRESPONDENCIA ADMINISTRATIVA

- F. P. S. (Sabater): — Retubido a bon temps la lletres.
- S. P. V. (Palomá): — Idem idem.
- J. L. (Portbou): — Retubido y pas pessetas.
- A. V. (Malgrat): — Retubido y pas en salins.
- L. S. (Perpinyá): — Retubido 10/10 ptes. en salins. Ya se li encarta.

¡¡GRAN SUCCÉS!!

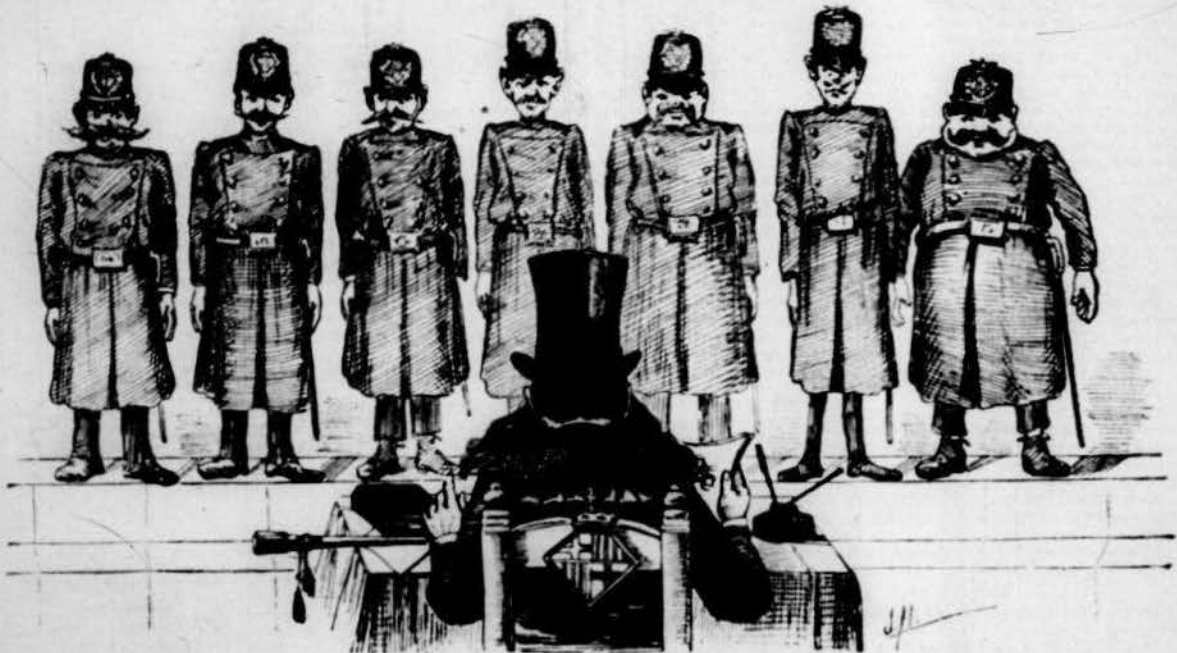
LA TRAMONTANA publicatá núm. extraordinari de **IGNOSCIENTADA**

POLITICA, RELIGIOSA Y ECONOMICA

pel próxim dia d' Ignoscents — Qui vulgui aquell dia passarlo be, oblidantse que vivim a España, no tendrá mes remey que comprar LA TRAMONTANA

EXÁMEN DE FRANCÉS

¡¡¡¡ FIRMES !!!!! Y ¡ ATENCION !

— En el actual momento histórico, yo, vuestro augusto jefe, que á más de dejaros mamar las tres pesetas diarias y las gangas consiguiertes, os ilustro para que próximamente seáis la admiración del Universo; quiero ver si os han dado la lengua y os la han enseñado, conforme la poseen los franceses machos y hembras de allende los Pirineos.

Comansón nus. El monsieur Xanchet dirá lo que sabe.

— Bon jur, madame... Bon sua... y buena nuit. Pardon. Oui. Je parle française (1).

— Tres bien, perfectamente. A ver el Sr. Ximénez.

— Les notres Benemerites se apelan: Don Franquá Fleuve y Tualaite; le gros Fontaine-Rodóné, le mussiú Plusvidalé, le mussiú Cheveu-fort, le bon Jan Cabot et autres...

— Muy bien; á ver, Goutierrez, diga V. los días de la semana.

(1) Tots los personatjes d' aquest exámen parlan lo francés tal com s' escriu.

— Lundi, Merdi, Mercredi, Jeudi, Vendredi, Sanmedir y Dimancha.

Cite el Sr. Gonorraea algunas calles notables de Barcelona.

— Place Saint Jaques, Rambla des Canaletes, Avenue Petritxol, la rue des Trente-Clous, Rue des Trois-lits, des Muches, Tapinarié, Tantarantane, des Chèvres, de la Mere de Dieu, du Midi, des Raisins seques de la Noissette, del Huile, Brúle graní, Brúle petit, Anes et Aveugles de la Boquerié...

— ¡Esta V. muy adelantado! Que nos explique el Sr. Mataperros el modo de saludar.

— ¿Comme vous porta vous? Muy bien, y vous? Mus ost... get la votre fam y el petit graton? Toutes bons, merci. ¡Et vous... vous...

— Basta, basta de baeyes, y que señale el individuo Perez algunos sustantivos.

— Los perros y el carretó, les chiens et le tomberaus; las bestias y los hijos, les bêtes y fils; patatas, pomes de tierra; munchedas, des haricots; municipio, la comuna; municipal,

sargento de vila; cuatro puercos, catre cu-chons.

— ¡Bravísimo! Esto promete. Sulte el señor Cascarrabias alguna interjección.

— Ah! Oh! Piche! Mecache! Sapristi! Old! Saquerremundicie!!!

— ¡Viva la gracia, chachipe! ¡Magnífico! Estoy satisfecho. Los altos poderes del Estado y las demás potencias extranjeras tienen fijas sobre vosotros sus miradas. Continúaad vuestros solemnissimos estudios con igual perseverancia, conquistaos un lugar entre los primeros poliglotos y nuestra será la victoria!

Señores individuos: ¿cuál es la nación más adelantada?

— ¡¡¡ Barcelona!!!

— ¡Y los que tienen más lenguas!

— ¡¡¡ Nous!!!

— ¡Y el mejor alcalde!

— ¡¡¡ Bous!!!

— Basta por hoy y... en route! Se levanta la sesión.

¡Doble derecha; paso redoblado!... ¡¡¡¡¡ Arrrs!!!!!!